

Překlad závěrečné části článku „**THE TREASURE OF OAK ISLAND**“, který vyšel v říjnovém čísle časopisu *The Atlantic Advocate* ročníku 1965, pojednávající o možném přírodním původu jámy pokladů.

- - -

Autor článku: *Betty O'Hanlon* s přispěním *Basila Deakina*

Je pravdou, že legenda o pokladu zakopaném na Ostrově dubů vznikla jen díky tomu, že se nikomu nepodařilo přijít na nějaké jiné vysvětlení pro neobvyklé stopy na stromě a v půdě. Ve skutečnosti, pokud vím, nebyl žádný pokus o nalezení alternativního vysvětlení nikdy učiněn. Oči jakoby neviděly jiný důkaz než ten svědčící o zakopaném pokladu, a i když pečlivý průzkum mohl mýtus dávno vyvrátit, zvítězila představivost a zbožné přání.

Po návštěvě Ostrova dubů a studiu jeho historie se domnívám, že celou záhadu má na svědomí přírodní jev: že legendární poklad neexistuje a tajemné osoby, které ho měli zakopat, jsou pouze výplodem lidské představivosti, a nevěřím, že na ostrově existuje nějaký důkaz o lidské činnosti vykonané před rokem 1795.

Mnoho důkazů nicméně ukazuje, že na Ostrově dubů působil jiný činitel než člověk: konkrétně vítr, moře a odvěký pohyb zemské kůry.

Jižní pobřeží Nového Skotska je poseto geologickými zlomy. Běžným jevem v této oblasti jsou trhliny směřující od moře do vnitrozemí. Existuje pádný důkaz takového zlomu probíhajícího umělým pobřežím, podél tunelu a přes „jámu pokladů“. V průběhu mnoha tisíc let se mohly trosky naplavené vysokým přílivem a rozbouřeným mořem v této prasklině hromadit až ji zcela vyplnily.

Věřím, že to co původní objevitelé roku 1795 na Ostrově dubů našli, nebyly stopy po ukrytí pokladu, ale propadlina vzniknuvší náhlým poklesem výplně geologického zlomu. Byla-li v šířce několika stop tato výplň měkčí než okolní půda, mohlo to působit dojmem, jakoby tam bylo někdy dříve kopáno.

Když hledači pokladů při prokopávání se dolů našli vrstvy klád, vlákna tropických rostlin a beton, předpokládali, že tam byly umístěny člověkem. Nicméně klády byly položeny nahrubo bez jakéhokoli upevnění. Stále na sobě měly kůru a nejevily žádné známky opracování lidskou rukou. Bouře, vysoké přílivy a změny výšky hladiny oceánu vzhledem k pevnině, které během let občas nastaly, mohly klády vehnat do praskliny a uspořádat je zhruba do vrstev.

Tropické vlákno se mohlo dostat na ostrov díky Golfskému proudu, jenž míjí Nové Skotsko v nevelké vzdálenosti. Vichřice třeba navály vlákno na břeh, a to pak zůstalo uvězněné v prasklině stejně jako klády.

Beton, považovaný za jednu z nejdůležitějších stop, byl ve skutečnosti pravděpodobně přírodní cement. Ten může, za ideálních podmínek, uvnitř zlomu vzniknout. Jíl a ostrohranné kusy kamene mohou být spojeny přírodním cementujícím činitelem jako je oxid železa, čímž by vznikla brekcie téměř nerozeznatelná od betonu. Vzorek nalezený v jámě byl poslán do laboratoře k analýze, přičemž zpráva, která přišla zpět, uváděla pouze to, že se podobá „člověkem vytvořenému betonu“.

Závěry hledačů pokladů učiněné ze zakřivených odštěpků a šklubavého chodu vrtáku působí trochu unáhleně, neboť chod vrtáku i odštěpky vnesené na povrch by byly stejné ať by narazili na stěnu soudku nebo na stranu klády.

„Velké množství volného kovu“, ve kterém se vrták otáčel, mohlo být stejně dobře velkým množstvím volných kamenů. Na vrtáku nebyly nalezeny vůbec žádné stopy zlata nebo stříbra s výjimkou 3 článků zlatého řetězu, které dnes ovšem nemohou být předloženy, ani není možné dohledat nějakého očitého svědka, jenž by potvrdil, že je od té doby viděl. Útržek pergamenu stále existuje, ale do jámy ho mohl celkem snadno navát vítr nebo mohl být vhozen dovnitř členem předchozí expedice. Popřípadě, a to by mohlo stát i za nálezem onoho zlatého řetězu, ho tam mohl nastražit nějaký šprýmař z nedalekého Chesteru. Povídá se, že lidé z tohoto města na pevnině, kteří rozhodně nikdy v poklad nevěřili, měli víc než jednou do „jámy pokladů“ vhodit „důkazy“ pro vlastní pobavení.

Jako o příčině přívalu vody do „jámy pokladů“ se uvažovalo o vyjmutí plochého kamene na úrovni 90 stop. Tato domněnka se objevila, jak bylo poukázáno dříve (pozn. **Velkého Kluka: Patrně myšleno dříve v článku, v té jeho části, která není součástí tohoto překladu. Jenže to není úplně přesné. V oné části článku je uvedeno, že 40 let po prvním zaplavení si hledači uvědomili, co stálo proti nim - Atlantický oceán, nikoli, že k zaplavení došlo po vyjmutí onoho kamene...**), 40 let po prvním zaplavení, neboť si někdo vzpomněl, že se na onom kameni vyskytovaly nějaké značky. A když přemýšlíme nad značkami, ty mohou představovat i něco jiného, než člověkem vytvořený nápis. Možná se jednalo o červí stopy zanechané tam před dlouhými věky, kdy byl tento kámen ještě měkké bláto, nebo o rýhy zanechané ledovcem či o pouhou hříčku krystalizace. V nápis připomínajícím vzoru často na povrchu zlomu krystalizuje rozpuštěný grafit, například.

Neexistuje jediný důkaz, že byl na pláž vedoucí tunel vytvořen člověkem. Žádné trámy ani jiný materiál, který by mohl být použitý k vyztužení boků, nebyl nalezen. Pravděpodobněji se jedná o pouhé pokračování k moři sahajícího geologického zlomu. Ač v době objevu ucpaný sutí, stále by dokázal pojmout část mořské vody a „jámu pokladů“, nacházející se dále ve vnitrozemí, zaplavit.

Také umělé pobřeží se silně podobá směrem k moři rozvětvenému zakončení napříč ostrovem probíhajícího zlomu. Do úrovně hladiny by se ve zlomu zachytily takové věci jako *Zostera marina* či tropické vlákno a

pod nimi i velké kameny. Příliv s odlivem, proudící do a ze zlomu, by pak vše uspořádal do tvaru na straně pevniny se sbíhajícího vějíře.

Zlom mohl klesat pod jakýmkoli úhlem. Ten na Ostrově dubů by byl téměř vertikální, přičemž na úrovni 153 stop vrták patrně pronikl podloží a tím vyšel z „jámy pokladů“ ven.

Spolu se mnou a mým manželem navštívil Ostrov dubů i můj otec. Byl to stavební inženýr a geolog s 50letou zkušeností v rudných dolech DOSCO (pozn. Velkého Kluka: Dominion Steel and Coal Corporation). Okamžitě rozpoznal geologický zlom. Není těžké pochopit, jak takový zlom mohl budit zdání člověkem vytvořeného díla, a hledači pokladů, ti vždy inklinují k romantickým závěrům. V tomto případě se představitost a přírodní útvar za podpory moře a větru mohly klidně spojit k vytvoření legendy o zakopaném pokladu, která vydržela více než století a půl.

I když to zní fantasticky, vezměte na okamžik v úvahu alternativu; že skupina lidí zakopala, před rokem 1795, za použití primitivního vybavení, poklad 150 stop pod povrch země, hluboko pod úroveň moře, k ochraně tohoto pokladu vybudovala kryptu z trámů a betonu a vykopala tunel 100 yardů do oceánu (pozn. Velkého Kluka: *Není jasné co má touto vzdáleností autorka na mysli. Od jámy pokladů k pobřeží, což představuje délku zátopového kanálu, jemuž se v tomto článku říká tunel, je to totiž zhruba 500 stop čili 167 yardů, a pokud se její údaj vztahuje k oné rozvětvené části geologického zlomu, tak délka drenážních kanálků, které má tento útvar reprezentovat, činí nějakých 145 stop neboli 48 yardů. Obě hodnoty mají do autorkou uváděných 100 yardů hodně daleko.*) jakožto součást záplavového systému ovládaného malým plochým kamenem.

Existují nesporné geologické důkazy existence zlomu probíhajícího Ostrovem dubů v blízkosti „jámy pokladů“. To, že je tento zlom zodpovědný za tunel, umělé pobřeží a nálezy v „jámě pokladů“ se zdá být nejrealističtější ze všech dosud předložených teorií. Pro každého, kdo má opravdový zájem o vyřešení záhady, se zdá být dalším logickým krokem, který by dokázal poskytnout odpovědi, geologický průzkum. To by mohlo ušetřit spoustu promrhaných peněz, mnohem více, než kolik by takový průzkum stál, a snad by se tím i podařilo předejít zármutku, v minulosti si Ostrov dubů obojího vyžádal plnou míru.

- - -

Pozn. Je ponecháno na každém, aby si udělal na v článku prezentované závěry svůj vlastní názor. Z toho důvodu zde nejsou ani jednotlivá tvrzení (až na malé, úsudek neovlivňující výjimky upřesňujícího charakteru) ani vyznění článku jako celku nijak komentovány.